

The 2nd STOU Graduate Research Conference

ผลการพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้กิจกรรมกลุ่มเพื่อเสริมสร้างวุฒิภาวะทางอาชีพ

ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเบญจมานูสรณ์ จังหวัดจันทบุรี

The Effects of Development of the Guidance Activities Package Based on Group Activities to Enhance Vocational MathayomSuksa III Students of Benjamasorn School, Chanthaburi Province

สุพัตรา ถนอมรัตน์ (Suphattra Tanomrat)* วไลยา สบายยิ่ง (Wunlapa Sabaiying)**

ปรีชา วิหคโต (Preecha Wihoktoe)***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) พัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้กิจกรรมกลุ่มเพื่อเสริมสร้างวุฒิภาวะทางอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 (2) เปรียบเทียบวุฒิภาวะทางอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้กิจกรรมกลุ่ม และ (3) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมแนะแนว โดยใช้กิจกรรมกลุ่มเพื่อเสริมสร้างวุฒิภาวะทางอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเบญจมานูสรณ์ ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ปานกลาง ต่ำ จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้คือ ชุดกิจกรรมแนะแนว ซึ่งประกอบด้วย กิจกรรมกลุ่ม 12 กิจกรรม แบบทดสอบวุฒิภาวะทางอาชีพ โดยมีค่าความเที่ยงอยู่ที่ .78 และแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนต่อชุดกิจกรรมแนะแนว สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าประสิทธิภาพ E_1/E_2 ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ค่าที่

ผลการวิจัยพบว่า (1) ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้กิจกรรมกลุ่มเพื่อเสริมสร้างวุฒิภาวะทางอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพ 83.95/89.17 สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 (2) หลังจากการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้กิจกรรมกลุ่มเพื่อเสริมสร้างวุฒิภาวะทางอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แล้ว นักเรียนมีวุฒิภาวะทางอาชีพเพิ่มขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ (3) ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้กิจกรรมกลุ่มเพื่อเสริมสร้างวุฒิภาวะทางอาชีพ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับความเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X} = 4.80$)

คำสำคัญ ชุดกิจกรรมแนะแนว กิจกรรมกลุ่ม วุฒิภาวะทางอาชีพ มัธยมศึกษา

*นักศึกษาหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช nuluk_2010@hotmail.com

**ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำสาขาแผนกวิชาการแนะแนว มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช escoswun@hotmail.com

***รองศาสตราจารย์ มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น tanta@sanook.com

Abstract

The purposes of this research were; 1) to develop and test the efficiency of the guidance activities package based on group activities to enhance the vocational maturity status of Mathayom Suksa III students of Benjamasorn school, Chanthaburi province, 2) to compare the students' vocational maturity status before and after using the guidance activities package, and 3) to study the students' opinions toward the guidance activities package developed.

The research sample consisted of 30 MathayomSuksa III students with high, average, and low levels of learning achievement. The employed research instruments were the guidance activities package consisting of 12 group activities, a vocational maturity test with .78 reliability coefficient, and a questionnaire on students opinion toward the guidance activities package. Statistics for data analysis were the E_1/E_2 efficiency index, percentage, mean, standard deviation, and t-test

The results of the research were as follow:

1. The effectiveness of the guidance activities package Based on group activities to enhance vocational maturity of Mathayom Suksa III students was efficient at 83.95/89.17 percent, which was higher than the 80/80 efficiency criterion

2. After using the guidance activities package based on group activities to enhance vocational maturity of Mathayom Suksa III students, the student " vocational maturity scores significantly increased at the 0.05 level.

3. The rating mean of opinions of Mathayom Suksa III students toward the guidance activities package was at the highest appropriate level (rating mean = 4.80)

Keywords: Guidance activities package, Group activities, Vocational Maturation, Mathayom Suksa

บทนำ

อาชีพมีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อชีวิตมนุษย์ เพราะเกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิต เศรษฐกิจเกียรติยศ ชื่อเสียง ตลอดจนความพึงพอใจในตนเอง การประกอบอาชีพจะทำให้บุคคลเกิดความภูมิใจในตนเอง รู้สึกว่าตนมีค่า ได้แสดงถึงความสามารถในการพึ่งตนเองและทำประโยชน์ให้แก่สังคม ดังนั้น การตัดสินใจเลือกอาชีพและการปรับตัวในการประกอบอาชีพจึงเป็นสิ่งสำคัญมาก ถ้าเลือกอาชีพได้อย่างเหมาะสมและประสบความสำเร็จในอาชีพนั้น จะเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้บุคคลมีความสุขในชีวิต ในทางตรงข้ามถ้าเลือกอาชีพได้ไม่เหมาะสมหรือมีปัญหาในการประกอบอาชีพ และคิดจะเปลี่ยนอาชีพใหม่ ไม่ใช่สิ่งที่ทำได้โดยง่าย ซึ่งสาเหตุดังกล่าวมาจากบุคคลขาดทักษะทางอาชีพ ไม่รู้จักและเข้าใจตนเองดีพอ รู้จักโลกของงาน และโลกของอาชีพเพียงเล็กน้อย ขาดการวางแผนทางด้านอาชีพ ทำให้เลือกอาชีพที่ไม่เหมาะสมกับตนเอง ซึ่งสาเหตุเริ่มมาจากการเลือกเรียนในสิ่งที่ไม่ชอบและไม่ตรงกับสาขาที่เรียน มีทัศนคติที่ไม่ดีต่องาน ไม่อยากทำงาน เบื่องาน ในที่สุดก็กลายเป็นผู้ว่างงาน จึงนับเป็นปัญหาใหญ่และสำคัญในปัจจุบัน

เนื่องจากนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นช่วงเวลาที่นักเรียนเริ่มสำรวจตนเอง สำรวจอาชีพ และเห็นว่าอาชีพเป็นสิ่งสำคัญในชีวิต (Tollbert, 1974: 34) และการเตรียมความพร้อมในการเลือกอาชีพ ดังที่ ซูเปอร์ เรียกว่าวุฒิภาวะทางอาชีพ ของบุคคลเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง (Super, 1957: 186) โดยโครงสร้างทางการศึกษาของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นระยะหัวเลี้ยวหัวต่อที่จะต้องตัดสินใจเลือกแนวทางการศึกษาต่อหรือเลือกแนวทางอาชีพเพื่อจะเข้าสู่ตลาดแรงงาน ดังนั้น วุฒิภาวะทางอาชีพ จึงมีความสำคัญมากต่อนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งเป็นระยะของการเปลี่ยนแปลงจากวัยเด็กสู่วัยรุ่น เป็นวัยที่เชื่อมต่อระหว่างโลกของการศึกษาและการทำงานเป็นวัยที่อยู่ในระยะของความไม่แน่นอนทางด้านการคิด ความเชื่อมั่นที่จะตัดสินใจ ซึ่งหากมิได้ส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ด้านอาชีพ เพื่อเสริมสร้างวุฒิภาวะทางอาชีพให้เหมาะสมกับวัยของนักเรียน จะเป็นเหตุให้เกิดปัญหาในการตัดสินใจเลือกแผนการเรียนและก่อให้เกิดปัญหาการปรับตัวในการประกอบอาชีพในที่สุด

ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลเบื้องต้นด้านวุฒิภาวะอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเบญจมานูสรณ์ ปีการศึกษา 2553 ที่ผ่านมา จำนวน 280 คน พบว่า นักเรียน 196 คน คิดเป็นร้อยละ 70 ต้องการพัฒนาตนเองในเรื่องของความรู้และความเข้าใจในอาชีพ ถ้าหากต้องการจะเลือกอาชีพใดอาชีพหนึ่งแล้ว อาชีพนั้นจะเหมาะสมกับตนเองมากน้อยหรือไม่เพียงใด นอกจากนี้ ยังระบุว่าต้องการรู้จักโลกของงาน โลกของอาชีพ เพื่อสามารถวางแผนการศึกษาต่อได้อย่างถูกต้อง จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาวิธีการแนะแนวอาชีพที่มีประสิทธิภาพ และ บังเกิดผลให้นักเรียนมีวุฒิภาวะทางอาชีพเพิ่มขึ้น ด้วยการศึกษาค้นคว้าพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้กิจกรรมกลุ่ม ซึ่งเป็นวิธีการที่จัดกิจกรรมโดยเน้นการจัดประสบการณ์เรียนรู้ให้แก่ นักเรียน เปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วม ได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตนเองและผู้อื่นจากข้อมูลย้อนกลับในกลุ่ม ซึ่งนักเรียนสามารถนำเอาประสบการณ์ที่ได้รับไปพัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ ที่ยังบกพร่องให้ดีขึ้น สำหรับการจัดกิจกรรมแนะแนวให้มีประสิทธิภาพนั้น ผู้วิจัยได้เลือกวิธีการจัดกิจกรรมโดยใช้แนวคิดจากทฤษฎีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม (participatory learning) ที่เน้นการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ (experiencing learning) และการเรียนรู้ด้วยกระบวนการกลุ่ม (group process learning) ซึ่งการเรียนรู้เชิงประสบการณ์นี้ มีขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม ซึ่งจะกระตุ้นความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรมด้วยวงจรเรียนรู้ 4 ขั้นตอน (four phases of the learning cycle/ERGA) ประกอบด้วย ขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์ (Experiencing) ขั้นสะท้อนกลับการเรียนรู้ (Reflecting) ขั้นสรุปสาระสู่ชีวิต (Generalizing) ขั้นคิดและนำไปปฏิบัติ (Applying) เป็นการจัดกิจกรรมที่เน้นการเสริมสร้างการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ และท้าทายให้สมาชิกกลุ่มนำประสบการณ์ตรงที่ได้เรียนรู้ร่วมกันไปปฏิบัติในชีวิตจริง (Kottman Ashby & Degraaf, 2001: 4 อ้างถึงใน สมร ทองดี และปราณี รามสูต 2545: 50) ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยได้เล็งเห็นความสำคัญว่า หากได้มีการพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวอาชีพโดยใช้กิจกรรมกลุ่ม

ที่มีขั้นตอนดำเนินการกิจกรรมที่เน้นการเรียนรู้เชิงประสบการณ์แก่นักเรียนแล้ว จะทำให้นักเรียนมีวุฒิภาวะทางอาชีพเพิ่มขึ้น

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้พัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนว โดยนำวิธีการจัดกิจกรรมกลุ่มมาบูรณาการกับวงจรการเรียนรู้ 4 ขั้นตอน(ERGA) ไปจัดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้กิจกรรมกลุ่มเพื่อเสริมสร้างวุฒิภาวะทางอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเบญจมานูสรณ์ จังหวัดจันทบุรี ให้บังเกิดผลตามสภาพที่พึงประสงค์

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้กิจกรรมกลุ่มเพื่อเสริมสร้างวุฒิภาวะทางอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบวุฒิภาวะทางอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้กิจกรรมกลุ่ม
3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมแนะแนว โดยใช้กิจกรรมกลุ่ม เพื่อเสริมสร้างวุฒิภาวะทางอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพัฒนาประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเบญจมานูสรณ์ จังหวัดจันทบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 283 คน กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนที่มีผลการเรียนสูง ปานกลาง ต่ำ จำนวน 30 คน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จ้างฉลากกลุ่มละ 10 คน คือ นักเรียนที่มีผลการเรียนสูง 10 คน ปานกลาง 10 คน ต่ำ 10 คน รวม 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้กิจกรรมกลุ่ม เพื่อเสริมสร้างวุฒิภาวะทางอาชีพของนักเรียน ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 12 กิจกรรม โดยนำไปทดลองใช้แบบเดี่ยว จำนวน 3 คน แบบกลุ่ม จำนวน 9 คน เพื่อตรวจสอบประสิทธิภาพของชุดกิจกรรม และนำไปทดลองใช้จริงกลุ่มตัวอย่าง (ภาคสนาม) จำนวน 30 คน มีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 2) แบบทดสอบวุฒิภาวะทางอาชีพ โดยผู้วิจัยได้ดัดแปลงจากแบบทดสอบวุฒิภาวะทางอาชีพของ ดร.พรณราย ทรัชยะประภา จำนวน 50 ข้อ แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านที่ 1 การสำรวจตนเอง จำนวน 18 ข้อ ด้านที่ 2 การสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ จำนวน 16 ข้อ และด้านที่ 3 การวางแผนทางในการตัดสินใจเลือกแผนการเรียน จำนวน 16 ข้อ โดยมีค่าอำนาจจำแนกและค่าความยากง่าย มีคะแนนอยู่ระหว่าง .50 -.70 และค่าความเชื่อมั่นอยู่ที่ .78 3) แบบสำรวจความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้กิจกรรมกลุ่มใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มีเนื้อหาครอบคลุมด้านเนื้อหาสาระ วัตถุประสงค์ กระบวนการจัดกิจกรรม ภาระงาน ใ้ความรู้ แบบประเมินตนเอง และส่วนประกอบอื่น ๆ ในชุดกิจกรรมแนะแนวจำนวน 10 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้กิจกรรมกลุ่ม (E_1/E_2) ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ค่าที่

ผลการวิจัย

1. ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้กิจกรรมกลุ่มเพื่อเสริมสร้างวุฒิภาวะทางอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่าโดยรวมสูงกว่าค่าประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 กล่าวคือ ด้านที่ 1 การสำรวจตนเอง มีประสิทธิภาพ 82.91 / 89.77 ด้านที่ 2 การสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ มีประสิทธิภาพ 82.29 / 87.96 และด้านที่ 3 การวางแผนทางในการวางแผนการศึกษา และอาชีพ มีประสิทธิภาพ 86.66 / 89.80 โดยมีค่าเฉลี่ยร้อยละ ทั้ง 3 ด้าน สูงกว่าค่าประสิทธิภาพตามเกณฑ์ คือ 83.95/ 89.17

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 2

The 2nd STOU Graduate Research Conference

ตารางที่ 1 แสดงค่าร้อยละ E_1 และ E_2 ของชุดกิจกรรมแนะแนวด้านที่ 1 ด้านที่ 2 และด้านที่ 3

ชุดกิจกรรมแนะแนว	แบบเดี่ยว E_1/E_2	แบบกลุ่ม E_1/E_2	แบบภาคสนาม E_1/E_2
ด้านที่ 1 การสำรวจตัวเอง	79.16/77.77	77.08 /77.03	82.91 / 89.77
ด้านที่ 2 การสำรวจข้อมูล เกี่ยวกับอาชีพ	77.08/75.92	75.69 /69.75	82.29 / 87.96
ด้านที่ 3 การวางแผนทางใน การวางแผนการศึกษาและ อาชีพ	76.19/78.43	77.77 /79.73	86.66 / 89.80
			$\bar{X} = 83.95 / 89.17$

2. หลังจากการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้กิจกรรมกลุ่มเพื่อเสริมสร้างวุฒิภาวะทางอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แล้วนักเรียนมีวุฒิภาวะทางอาชีพเพิ่มขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กล่าวคือคะแนนเฉลี่ยก่อนทำชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้กิจกรรมกลุ่มเพื่อเสริมสร้างวุฒิภาวะของนักเรียน ด้านที่ 1 ด้านที่ 2 และด้านที่ 3 เท่ากับ 10.83 , 11.40 และ 11.03 ตามลำดับและคะแนนเฉลี่ยหลังใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้กิจกรรมกลุ่มเพื่อเสริมสร้างวุฒิภาวะทางอาชีพของนักเรียน ด้านที่ 1 ด้านที่ 2 และด้านที่ 3 ของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 13.46 , 15.83 และ 15.26 ตามลำดับดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนทดสอบวุฒิภาวะทางอาชีพของนักเรียนก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้กิจกรรมกลุ่มแยกรายด้าน

ชุดกิจกรรม แนะแนวด้านที่	คะแนนเต็ม (คะแนน)	คะแนนเฉลี่ยก่อนทำกิจกรรม $\bar{X}$	S.D.	คะแนนเฉลี่ยหลังทำกิจกรรม $\bar{X}$	S.D.	t
1.	18	10.83	1.17	13.46	0.81	14.44
2.	16	11.40	1.19	15.83	0.94	24.31
3.	16	11.03	1.12	15.26	0.90	23.03

$P < .05$ $df = 29$ $t = 2.045$

3. ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้กิจกรรมกลุ่ม เพื่อเสริมสร้างวุฒิภาวะทางอาชีพ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.80$) โดยนักเรียนส่วนใหญ่มีความเห็นในประเด็นดังต่อไปนี้ หลังจากเข้าร่วมกิจกรรมแล้วทำให้เกิดความเข้าใจและได้รับความรู้เพิ่มขึ้น และหลังจากเข้าร่วมกิจกรรมครั้งนี้

The 2nd STOU Graduate Research Conference

ทำให้ชอบและอยากเรียนด้วยวิธีนี้อีก เป็นอันดับหนึ่ง ($\bar{X}=5.00$) อันดับสอง คือ ความรู้ที่ได้จากกิจกรรมสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ($\bar{X}=4.93$ และอันดับสาม คือ สื่อและอุปกรณ์ที่ใช้ประกอบกิจกรรมมีความเหมาะสม ($\bar{X}=4.90$) ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จากการสำรวจความคิดเห็นของนักเรียนที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้กิจกรรมกลุ่มเพื่อเสริมสร้างวุฒิภาวะทางอาชีพ

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความหมาย
1. วัตถุประสงค์ของกิจกรรมเป็นไปตามที่นักเรียนต้องการ	4.80	0.40	เหมาะสมมากที่สุด
2. ใบงาน ใบความรู้ ช่วยให้ได้รับความรู้ยิ่งขึ้น	4.51	0.50	เหมาะสมมากที่สุด
3. สื่อและอุปกรณ์ที่ใช้ประกอบกิจกรรมมีความเหมาะสม	4.90	0.30	เหมาะสมมากที่สุด
4. เวลาที่ใช้ในแต่ละกิจกรรมมีความเหมาะสม	4.43	0.56	เหมาะสมมาก
5. รูปแบบของกิจกรรมเหมาะสมและทำให้เข้าใจง่าย	4.73	0.45	เหมาะสมมากที่สุด
6. ขั้นตอนของการจัดกิจกรรมทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้	4.83	0.37	เหมาะสมมากที่สุด
7. กิจกรรมที่จัดน่าสนใจและได้ความรู้ที่หลากหลาย	4.80	0.40	เหมาะสมมากที่สุด
8. หลังจากการเข้าร่วมกิจกรรมแล้วทำให้เกิดความเข้าใจและได้รับความรู้เพิ่มขึ้น	5.00	0.00	เหมาะสมมากที่สุด
9. ความรู้ที่ได้จากกิจกรรมสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	4.93	0.25	เหมาะสมมากที่สุด
10. หลังจากการเข้าร่วมกิจกรรมครั้งนี้ทำให้ชอบและอยากเรียนด้วยวิธีนี้อีก	5.00	0.00	เหมาะสมมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	= 4.80	1.13	เหมาะสมมากที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

1. การทดสอบประสิทธิภาพชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้กิจกรรมกลุ่มเพื่อเสริมสร้างวุฒิภาวะทางอาชีพของนักเรียนโดยกำหนดประสิทธิภาพชุดกิจกรรมแนะแนว เพื่อเสริมสร้างการปฏิบัติตนให้ได้ตามเกณฑ์ 80/80 ซึ่ง 80 ตัวแรก หมายถึง ค่าร้อยละของคะแนนเฉลี่ยที่นักเรียนทำได้ จากการทำกิจกรรมและแบบฝึกหัดระหว่างการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้กิจกรรมกลุ่มเพื่อเสริมสร้างวุฒิภาวะทางอาชีพแต่ละด้านที่นักเรียนทำได้ถูกต้อง 80 ตัวหลัง หมายถึง ค่าร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของแบบทดสอบหลังใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้กิจกรรมกลุ่มเพื่อเสริมสร้างวุฒิภาวะทางอาชีพแต่ละด้านที่นักเรียนทำได้ถูกต้อง ผลปรากฏว่า การทดสอบประสิทธิภาพชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้กิจกรรมกลุ่มเพื่อเสริมสร้างวุฒิภาวะทางอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเบญจมานูสรณ์ จังหวัดจันทบุรี มีองค์ประกอบ 3 ด้าน คือ ด้านที่ 1

การสำรวจตัวเองด้านที่ 2 การสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพและด้านที่ 3 การวางแผนทางในการวางแผนการศึกษาและอาชีพ สรุปได้ว่า การทดสอบชุดกิจกรรมแนะแนว มีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80 คือ E_1/E_2 เท่ากับ 82.91 / 89.77, 82.29 / 87.96 และ 86.66 / 89.80 ตามลำดับ เนื่องจากชุดกิจกรรมแนะแนวที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมานั้น ได้มีการนำหลักการของกิจกรรมกลุ่ม โดยใช้วิธีการจัดประสบการณ์เรียนรู้ให้นักเรียน เปิดโอกาส ให้นักเรียนแต่ละคนได้มีส่วนร่วมได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตนเอง ได้เรียนรู้ผลการกระทำของตนเองและผู้อื่นด้วยเทคนิคต่าง ๆ ได้แก่ การอภิปรายกลุ่ม เกม กรณีตัวอย่าง สถานการณ์จำลองและบทบาทสมมติ และดำเนินกิจกรรมตามวงจรการเรียนรู้ 4 ขั้นตอน (four phases of the learning cycle/ERGA) ซึ่งจะกระตุ้นความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรมประกอบด้วย ขั้นตอนแรกเปลี่ยนประสบการณ์ (Experiencing) ขั้นสะท้อนกลับการเรียนรู้ (Reflecting) ขั้นสรุปสาระสู่ชีวิต (Generalizing) ขั้นคิดและนำไปปฏิบัติ (Applying) เป็นการจัดกิจกรรมที่เน้นการเสริมสร้าง การเรียนรู้เชิงประสบการณ์ และท้าทายให้สมาชิกกลุ่มนำประสบการณ์ตรงที่ได้เรียนรู้ร่วมกันปฏิบัติในชีวิตจริง จากเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้นักเรียนให้ความสนใจและเข้าร่วมกิจกรรมด้วยความตั้งใจทุกกิจกรรม

นอกจากแนวคิดและหลักการที่กล่าวมาแล้ว ยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ แมคโคลแมน (McColman, 1975:109A) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ชุดการสอนและกิจกรรมกลุ่มที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดการสอนร่วมกับกิจกรรมกลุ่ม มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดการสอนเพียงอย่างเดียว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลงานวิจัยของลำภู จำพันธุ์ (2548) เรื่องการพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างการปฏิบัติตนกับเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 14 คน โรงเรียนสีตบุตรบำรุง จังหวัดกรุงเทพมหานคร กิจกรรมที่ใช้มุ่งให้ประสบการณ์ตรง ที่เน้นการสร้างสัมพันธภาพ และดำเนินกิจกรรมตามวงจรการเรียนรู้ 4 ขั้นตอน (ERGA) ได้แก่ 1) การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ (Experiencing) 2) สะท้อนกลับการเรียนรู้ (Reflecting) 3) สรุปสาระสู่ชีวิต (Generalizing) 4) คิดและนำไปปฏิบัติ (Applying) ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวมีพฤติกรรมการปฏิบัติตนกับเพื่อนต่างเพศของนักเรียน หลังใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวสูงกว่าก่อนใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งส่งผลให้นักเรียนเกิดการรู้จักเข้าใจตนเอง มีสัมพันธภาพที่ดีต่อผู้อื่น และดำเนินชีวิตร่วมกับเพื่อนเพศเดียวกันและเพื่อนต่างเพศ ได้อย่างเหมาะสมสุดา อ่อนช้อย (2524) ที่ได้ศึกษาผลของการแนะแนวอาชีพแบบกลุ่มที่มีต่อวุฒิภาวะทางอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนจันทร์หุ่นบำเพ็ญ กรุงเทพมหานคร จำนวน 40 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 20 คน และกลุ่มควบคุม 20 คน พบว่า กลุ่มทดลองที่ได้รับการแนะแนวอาชีพแบบกลุ่มมีวุฒิภาวะทางอาชีพสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติ และปทุมมาส พูนเกษม (2529) ได้ศึกษาผลการใช้คู่มือการสอนกิจกรรมแนะแนวอาชีพที่มีต่อการพัฒนาวุฒิภาวะทางอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร จำนวน 60 คน ผลศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยคู่มือการสอนกิจกรรมแนะแนว มีวุฒิภาวะทางอาชีพสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากการวิจัยทั้งในและต่างประเทศที่ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมกลุ่ม แสดงผลการศึกษาให้เห็นชัดเจนว่า กิจกรรมกลุ่มสามารถพัฒนาผู้เข้าร่วมกิจกรรมให้มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ได้ ดังนั้นกิจกรรมกลุ่มจึงเป็นแนวทางหนึ่งที่เหมาะสมจะนำไปพัฒนากิจกรรมแนะแนวให้มีคุณภาพต่อไป

2. การศึกษาโดยเปรียบเทียบวุดิภาวะทางอาชีพของนักเรียนก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างวุดิภาวะทางอาชีพของนักเรียน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า นักเรียนที่ใช้ชุดกิจกรรมกิจกรรมแนะแนวโดยใช้กิจกรรมกลุ่มเพื่อเสริมสร้างวุดิภาวะทางอาชีพ มีคะแนนหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้

ดังนั้นการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้กิจกรรมกลุ่มเพื่อเสริมสร้างวุดิภาวะทางอาชีพของนักเรียน บรรลุวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ได้เพิ่มขึ้น ซึ่งผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าส่วนหนึ่งมีผลมาจากองค์ประกอบของชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างวุดิภาวะทางอาชีพ มีการแจ้งวัตถุประสงค์ให้ผู้เรียนได้ทราบอย่างชัดเจน การเรียงลำดับขั้นตอนของกิจกรรมตามทฤษฎีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม (participatory) ที่เน้นการเรียนรู้ซึ่งประสบการณ์ (experiencing learning) และการเรียนรู้ด้วยกระบวนการกลุ่ม (group process learning) ซึ่งกระตุ้นความสนใจและทำให้ผู้เรียนเข้าใจกิจกรรมได้ง่ายขึ้น โดยมีใบความรู้ ใบงาน เอกสารประกอบกิจกรรม เกม กรณีตัวอย่างเพลง บทบาทสมมติ สถานการณ์จำลอง และแบบประเมินผลตนเอง ทำกิจกรรมในแต่ละด้าน ทำให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้

3. การศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้กิจกรรมกลุ่ม เพื่อเสริมสร้างวุดิภาวะทางอาชีพของนักเรียน

จากการวิเคราะห์ผลครั้งนี้ พบว่านักเรียนส่วนใหญ่ที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้กิจกรรมกลุ่มเพื่อเสริมสร้างวุดิภาวะทางอาชีพ มีคะแนนความคิดเห็นต่อการเข้าร่วมกิจกรรมจากชุดกิจกรรมแนะแนว มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.80 ($\bar{X} = 4.80$) ซึ่งนักเรียนมีความคิดเห็น ในประเด็นดังต่อไปนี้ กล่าวคือ หลังจากเข้าร่วมกิจกรรมแล้วทำให้เกิดความเข้าใจและได้รับความรู้เพิ่มขึ้น และหลังจากเข้าร่วมกิจกรรมครั้งนี้ทำให้ชอบและอยากเรียนด้วยวิธีนี้อีก เป็นอันดับหนึ่ง มีคะแนนค่าเฉลี่ย 5.00 อันดับสอง คือ ความรู้ที่ได้จากการเข้าร่วมกิจกรรมสามารถนำไปใช้ในชีวิตรประจำวันได้ มีคะแนนค่าเฉลี่ย 4.93 และอันดับสาม คือ สื่อและอุปกรณ์ที่ใช้ประกอบกิจกรรมมีความเหมาะสม มีคะแนนค่าเฉลี่ย 4.90

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้ที่จะนำชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้กิจกรรมกลุ่ม ควรศึกษาหลักการ ขั้นตอน ตลอดจนวิธีการดำเนินกิจกรรมอย่างละเอียด รวมทั้งมีประสบการณ์ในการฝึกปฏิบัติก่อนนำไปใช้จริง

1.2 การนำชุดกิจกรรมแนะแนวไปใช้ อาจยืดหยุ่นเวลาและกิจกรรมให้เหมาะสมกับจำนวนนักเรียนในแต่ละชั้น เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการเรียนการสอนมากขึ้น

1.3 ครูควรดำเนินกิจกรรมตามแผนกิจกรรมที่กำหนด โดยบทบาทของครูทุกขั้นตอนของกิจกรรมจะต้องกระตุ้นให้นักเรียนเป็นผู้ร่วมทำกิจกรรม และครูจะต้องดำเนินกิจกรรมอย่างมีชีวิตชีวา กระตุ้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมกับกิจกรรมนั้น ๆ

1.4 สถานที่ในการดำเนินกิจกรรม ควรเป็นสถานที่ที่นักเรียนสามารถดำเนินกิจกรรมกลุ่มได้สะดวก ไม่คับแคบ โดยไม่ขัดติดกับการใช้สถานที่ในห้องเรียน อาจพิจารณา ตามความเหมาะสมของกิจกรรม

1.5 ควรมีการติดตามผลด้านวุดิภาวะทางอาชีพของนักเรียน หลังเสร็จสิ้นการใช้ชุดกิจกรรมเป็นระยะอย่างต่อเนื่องแล้ว

1.6 ในการนำแบบทดสอบเพื่อเสริมสร้างวุดิภาวะทางอาชีพของนักเรียนไปใช้ ควรกำหนดวัตถุประสงค์และนิยามปฏิบัติการให้สอดคล้องกับกลุ่มตัวอย่าง

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างวุฒิภาวะทางอาชีพของนักเรียนด้วยเทคนิคและวิธีการอื่น เช่น การให้การปรึกษาแบบกลุ่มย่อยและรายบุคคล เป็นต้น

2.2 ควรมีการพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้กิจกรรมกลุ่มเพื่อเสริมสร้างวุฒิภาวะทางอาชีพของนักเรียนไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาในด้านอื่น ๆ

เอกสารอ้างอิง

ปทุมมาส พูนเกษม (2529) “ผลการใช้คู่มือการสอนกิจกรรมแนะแนวอาชีพที่มีต่อวุฒิภาวะทางอาชีพของนักเรียน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กรุงเทพมหานคร” วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร

ลำภู จำพันธุ์ (2548) “การพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างการปฏิบัติตนกับเพื่อนต่างเพศของนักเรียน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสีตบุตรบำรุง กรุงเทพมหานคร” วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

สุดา อ่อนช้อย (2524) “ผลของการแนะแนวอาชีพแบบกลุ่มที่มีต่อวุฒิภาวะทางอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

โรงเรียนจันทร์หุ่นบำเพ็ญ กรุงเทพมหานคร” วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สมร ทองดี และปารณีย์ รามสูตร (2545) *แนวคิดในการพัฒนากิจกรรมแนะแนว ประมวลสาระชุดวิชาการพัฒนาเครื่องมือ*

และกิจกรรมแนะแนว หน่วยที่ ๑ นนทบุรี บัณฑิตศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

McColeman, James Westley. (1975, July). “*Relationship between The use of Learning Activity And the Preferences of*

Student toward the Social Study Course” Dissertation Abstracts. International.36 (1): 109A.

Super, D.E. *The Psychology of Career*. New York : Harper and Row, 1957.

Tolbert, E.L. *Counselling For Career Development*. Boston: Houghton Mifflin com., 1974.